

MÁRCIUS

ZÖLD DOBOLÓ

„Szeretnék vidám perceket szerezni magyar barátainknak”

Névjegye: Bettermann Kristóf (1985. 04. 16. Svájc, Luzern) 25 éves, 4 nyelven (magyarul, németül, angolul, spanyolul) beszél

Ellátogattam a Bettermann család ifjú tagjához, Bettermann Kristófhoz. Kristóf, az OBO Bettermann Hungary Kft. telephelyén, egy hangulatos, kis erdővel, zöld területekkel ölelt lakóházban él, amely egyben a vállalat vendégháza is. Kristóf és édesapja a

vendégházban nem kisebb hírességeket fogadott már, mint Hans-Dietrich Genscher, Gerhard Schröder, Christoph és Thomas Gottschalk TV-s személyiségek, Dr. Horváth István nagykövet, Semmi-Kis Tünde szépségkirálynő. Az otthon hangulata is arról árulkodik, hogy Kristóf egy olyan ember, aki számára fontos a közösség, a jókedv és a szeretet.

– Mióta élsz Magyarországon?

– 1993 óta és nagyon szeretek itt lenni. Rengeteg barátot szereztem, több barátom van itt, mint szülőhazámban Svájcban. Büszke vagyok, hogy itt élhetek és minden vágyam, hogy magyar állampolgárként teljes jogú tagja lehessen a magyar társadalomnak. Állampolgársági kérelmem éppen a Köztársasági Elnök Úr előtt van, bízom abban, hogy pozitív döntést követően, hivatalosan is magyar állampolgárrá válhatok.

– Miért szeretnél magyar lenni?

– Bár édesapámmal sok országban jártam, úgy érzem itt szerettem a legtöbb barátot és itt kaptam magyar barátaitól a legtöbb szeretetet. Viszonzásképpen én is gondoskodom róla, hogy barátaim ne szenvedjenek hiányt vidám pillanatokban. (Kristóf engem is számos alkalommal megnevetetett. Egyszer akkor, mikor a Barátok Közt TV-sorozatból akcentus nélküli magyarsággal fejezte ki értetlenségét Magdi anyus szellemkénti megjelenésével kapcsolatban. – a szerk.)

– Van egy autógyűjteményed. Mire használod ezeket a járműveket?

– Nem véletlen az autópark, hiszen a környékbeli önkéntes tűzoltókkal és polgárőrökkel való együttműködést és segítségnyújtást nagyon fontosnak tartom. A régi katonai terepjáróval segítünk a helyi polgárőrségnek is, de ugyanígy

büszkeséggel tölt el, amikor a régi tűzoltóautókat a közéleti rendezvények szervezőinek átadhatom, vagy közös oltási gyakorlatot tartunk a dabasi Tűzoltósággal.

– Láttam, hogy van néhány kutyád odakint. Ennyire szereted az állatokat?

– Nagyon szeretem a kutyákat és büszke vagyok a kutyakenelre, ahova sok kóbor kutyát fogadtam be. Megsajnáltam őket. Nem érdemlik meg, hogy az utcán éljenek. Aki egyszer elhatározza, hogy állatot tart, az ugyanolyan felelősséggel tartozik az állatért, mint egy szülő a gyermekéért. Ezt fontos lenne mindenkinek megérteni, akkor nem lenne ennyi szerencsétlen állat az utcákon.

– Miket gyűjtesz még? Kóbor állatok, autók? Mi lehet még ennél is izgalmasabb?

– Van egy több száz darabos rendőr- és tűzoltóságka gyűjteményem is. Bárhol megfordultam a világban, vagy édesapám bárhova ment, mindenhol hozott nekem egy sapkát.

– Gyakran találkozol barátaiddal?

– A munka mellett szakítunk időt, hogy legyenek közös programjaink. Héder Barna barátom, tavaly elvitt a Barátok Közt c. sorozat forgatására, ahol kellemes órákat tölthettem el a színészekkel. Szintén nagy élmény volt, hogy találkozhattam és beszélgethettem egy igazi magyar szépséggel, Semmi-Kis Tündével.

– Láttam kint egy régi rendőrautót is!

A tavalyi év egyik legnagyobb élménye volt számomra, hogy régi autógyűjteményem újabb taggal bővült és 25. születésnapomra kaptam egy régi „magyar” rendőrautót, egy kék-fehér Ladát.

Miután megköszöntem Kristófnak, hogy fogadott és időt szakított rám, tettünk még egy rövidke sétát a ház körül, ahol az erdő szélén őzekre lettünk figyelmesek. Megbeszéljük, hogy őz és állatetetőt helyez ki és mikor legközelebb eljövök hozzá, biztosan több fajta állatot leshetünk meg.

(Az interjút készítette: T. Péter)

Az OBO Bettermann cégcsoport társadalmi felelősségvállalásában nagyon fontos szerepet kap a fogyatékkal élők támogatása. A cégcsoport magyarországi leányvállalata folyamatosan támogatja a budapesti Pető Intézetet, a cégnél fogyatékkal élőket foglalkoztatnak, és a gyártelep épületei akadálymentesítettek.

Figyeljünk jobban környezetünkre!

A felmelegedés okozza a hideg teleket

Jelentős mértékű összefüggés mutatkozik az éghajlat felmelegedése és az utóbbi évtizedben Európában beköszöntő hideg telek között – állítják tudósok.

Újabb kutatások szerint épp a magasabb hőmérsékletek okozzák a különösen hideg teleket.

A németországi Potsdamban működő klímakutató intézet szakembere szerint mindennek hátterében a sarki jégtakaró olvadása húzódik meg. A felmelegedés miatt a jégpáncél 20 százalékkal csökkent az utóbbi három évtizedben, az évszázad végéig pedig teljesen el is tűnhet.

A napsugarakat így egyre kisebb mértékben veri vissza a jég, ezáltal nagyobb mértékben melegítik a bolygó felszínét a sarkvidéken. A fogyatkozó jég miatt felborul a tengernyomás rendszere. Ha az óceán nulla fokos lesz, az így is nagyon meleg a sarkvidéken télen uralkodó levegőhőmérsékletéhez képest. Ez jelentős meleg lökést ad a légkörnek, mindez végül óriási változásokhoz vezet.

Az eredmény – derül ki az intézet tanulmányából – egy olyan magasnyomású rendszer, amely jelentős mértékben Európa felé tolja a sarkvidéki hideg téli levegőt. Ezek az anomáliák megháromszorozhatják az extrém hideg telek esélyét Európában és Észak-Ázsiában. Más magyarázatok is lehetnek a dermesztő telekre, mégpedig a Nap aktivitásának csökkenése, valamint a Golf-áramlat változása. Ezek szintén éreztetik hatásukat.

A Vatikán a világ legzöldebb állama

Legalábbis ami a napenergia-termelést illeti. A pápai mini állam célul tűzte ki, hogy felzárkózik a környezet érdekeit szem előtt tartó országok sorához, és óriás napelemek telepítését kezdte meg két évvel ezelőtt a VI. Pál auditórium tetejére.

A rendszer immár kész és használatba is vették, a városállam így rekordot döntött az egy főre jutó, megújuló forrásból származó energiatermelés terén napenergia-hasznosításban, megelőzve így a világ

élvonalába tartozó, az egy főre eső energiatermelés terén immár csak második Németországot a maga 80 Watt/fős értékével.” A pápai állam ezzel példát mutathat Olaszországnak, amely furcsa mód nem jeleskedik a nap energiájának kiaknázásában – itt az egy főre eső termelés mindössze 4 Watt/fő! A megtermelt energiát az épület hűtésére, fűtésére és világítására fordítják, illetve amikor az használaton kívül van, betáplálják az elektromos hálózatba.

Az olasz média a környezet iránt elkötelezett XVI. Benedek pápának a „zöld pápa” jelzőt adományozta. A pápa egyébként többször is szót emelt a világ véges erőforrásainak átgondolatlan kiaknázása ellen.

A beruházó új arca tavaly óta nem más, mint a jelek szerint jó útra tért olajmagnás Jockey Ewing, azaz Larry Hagman.

Spóroljon velünk!

Sok, apró odafigyeléssel, nem csak pénzt takaríthatunk meg, hanem óvhatjuk környezetünket is!

Tetteivel nem csak a klímát és a környezetet óvhatja, hanem jelentős pénzt takaríthat meg háztartásában.

Minden lapszámban jelentkezőnk spórolási tippekkel, melyek segítségével együtt építhetünk egy fenntartható települést! Amennyiben ötleteinket már Ön is használja, kérem ossza meg azokat barátaival!

Szellőztetés okosan!

Víztermelő családok, avagy mennyi párát termel egy átlagos család? Ez a téma még egy fontos kérdést is felvet: hogyan szellőztessünk? Résnyre nyitott ablakkal, folyamatosan vagy minden ablakot kitarva hűtsük a házat?

A jó típusú nyílászárók elterjedésével, illetve a készházak jó szigetelőképességének köszönhetően szinte semmi levegő nem szivárog ki a házból. Ez pedig problémát okozhat. Párás lesz a levegő, ami penészedéshez vezethet. Azonban az elhasználdott levegőt is cserélni kell.

Egy átlagos család naponta több mint 10 liter vizet is el tud párologtatni. Hétfvégén ez a szám meg is kétszereződhet. Ha pedig nem távolítjuk el a párát a lakásból, akkor hatványozottan gyűlik a víz körülöttünk. Vagyis szellőztetni kell.

Óriási tévhit a főzés vagy teregetés közben órákra bukóra nyitott ablak. Ezzel csak lehűtjük a teret, a lakásban lévő tárgyakat, ami felesleges energiapazarlás – és pénzkidobás.

Naponta 3-5 alkalommal, rövid ideig, (3-6 percnél nem tovább!) és alaposan, keresztthuzattal kell szellőztetni!

Nálunk még a békák is otthonra leltek

Hazánkban 1851-től végeznek rendszeres csapadékmérést. Magyarországon 2010-ben több csapadék hullott, mint bármelyik évben a mérések másfél évszázados kezdete óta. Az éves országos átlag 550 mm/m², így sajnos kijelenthetjük, hogy bő másfél évszázad legcsapadékosabb éve volt a tavalyi. A Kékestetőn tavaly megdőlt az eddigi rekord, 1514 mm csapadékot mértek négyzetméterenként.

A közeli Pécelre 2010-ben 930 mm csapadék hullott minden egyes négyzetméterre. Amennyiben az Ipari Park közel 20 Ha-val számolunk ez megközelítőleg 186.000 m³ csapadék. A csapadékvíz elvezetése ilyen mennyiségben egy családi ház esetében is gondot okozhat. Az OBO Bettermann Kft. telephelyén is feladatként jelentkezett a tavalyi, nagy mennyiségű víz megfontolt, környezetet kímélő elvezetése. A vállalat vezetése erre is megtalálta a megfelelő környezettudatos megoldást.

A tetőfelületekről a csapadékot több különböző szikkasztó mezőbe vezetjük és elszikkasztjuk.

Az aszfalozott felületre hulló csapadék egy része az ott lévő gépjárműforgalom miatt olajszarmazékokkal szennyeződhet. A hatósági előírások alapján több olajfogó műtárgyat helyeztünk el korábban azon útszakaszok közelében, amelyek feladata az aszfalozott területen az esetlegesen olajszarmazékokkal szennyezett csapadékvíz megtisztítása. Az ezeken a területeken lehulló csapadékot az olajleválasztó műtárgyakba vezetjük, így az olajat a csapadékból leválasztva, a már megtisztított csapadékvíz biztonságosan elszikkasztható.

A leválasztott szennyező anyagokat az előírásoknak eleget téve, rendszeresen elszállítatjuk a műtárgyakból. További előírás alapján, minden szikkasztó mezőből, évente egy alkalommal egy független laboratórium ellenőrző talaj és talajvíz-vizsgálatot végez.

A műtárgyak működési hatékonyságát környezeti indikátorként jól jelzi, hogy az olajleválasztó műtárgyakban megtelepedtek és megfelelő életkörülményeket találtak maguknak a békák. Ehhez az is hozzájárult, hogy nagy felületeket fedtünk be tetővel, így csökkentve az aszfaltra és műtárgyakba jutó csapadékvíz mennyiségét.

Az OBO Bettermann Kft. ideai terveik között szerepel, hogy a tetőfelületeken összegyűlő csapadékot nem csak elszikkasztja, hanem időszakos tározókban összegyűjtse és a csapadégmentes nyári hónapokban locsolással visszajuttassa a talajba. **Így ezzel energiát takarítunk meg és a környezet természetes egyensúlyát megőrizzük.**

Rajzpályázat

Kedves Felső Tagozatos Pályázók! Tisztelt Szülők!

Az **OBO Bettermann Hungary Kft.** évek óta elkötelezett a fenntartható fejlődés iránt és lehetőségei szerint támogatja a környezet megóvására és környezetünk terhelésének csökkentésére tett javaslatok megvalósítását. Saját beruházásainál is kiemelt figyelmet fordít a környezetbarát anyagok és a megújuló energia felhasználására.

Céljaink eléréséhez továbbra is szívesen vesszük dolgozóink, partnereink vagy éppen a helyi lakosok, iskolások javaslatait, ötleteit is, mert bízunk benne, hogy környezetünk sorsa, a fenntartható fejlődés gondolata valamennyiünket foglalkoztat.

Fentiek jegyében cégünk rajzpályázatot hirdetett a Kazinczy Ferenc Általános Iskola és a Beleznay János Református Általános Iskola felső tagozatos tanulóinak számára.

A pályázat témája: **Mit tennél, hogy lakóhelyed környezete szebb, élhetőbb legyen?**

A beküldési határidőig számos rajz érkezett, melyeket köszönünk. A zsűri értékeli az alkotásokat és a Kazinczy Ferenc Általános Iskola által szervezett Egészségnapon díjjal is jutalmazza azokat.

Az elkészült munkák az OBO Bettermann csoport közreműködésével a díjátadó után kiállításra kerülnek.

Köszönettel: Hernádi Lajos ügyvezető igazgató

OBO Hírek

Évzáró karácsonyi rendezvényünkön a rossz idő ellenére 400 dolgozónk vett részt és tekintte meg az Irigy Hónaljmirigy koncertjét.

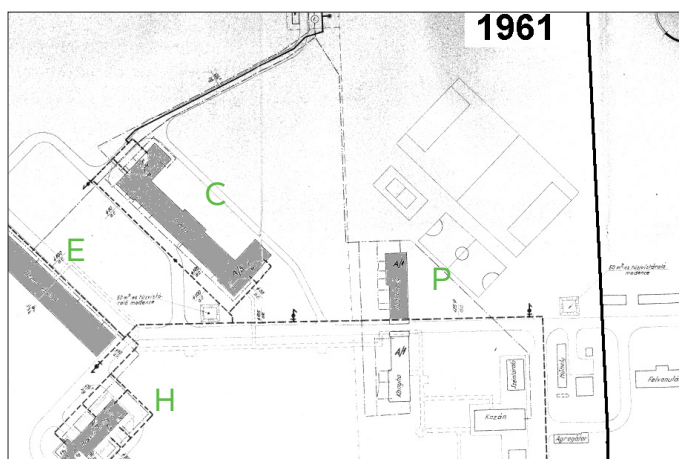
Rajzpályázatunkra beérkeztek az első rajzok.

Az **Értetek Veletek** Közhasznú Alapítvány működését tárgyi eszközök ingyenes átadásával segítettük.

A **Pető Intézet** működését 300.000,- Ft-tal támogattuk.

Az ipari park történetéről...

A decemberi számunkban felelevenített első évtizedek után most a 60-as éveket mutatjuk be olvasóinknak. Az ipari terület 60-as években történt fejlődése kimagasló volt. A fővárosi ipar decentralizációja keretében felépítették a környék első nagy ipari üzemét, a Budapesti Telefongyár B-gyáregységét. A gyárépítéshez kapcsolódott – a fővárosi műszaki értelmiség és szakmunkásság letelepítése céljából – egy többszintes lakásokból álló lakótelep felépítése is. Elsőként a bakelit házas telefonkészülékek gyártása indult el itt Bugyin, melyhez bakelitgyártó üzemcsarnok is épült. Ez a képen jól kivehető „H” épület. A következő nagyobb termékcsoport gyártása az ún. LB (a kimenő hívás csengetéséhez egy kart kellett tekerni) majd a CB készülék volt.

A szürkével jelzett épületek jelenleg is használatban vannak

A fejlődést jelezve megkezdte munkáját a „hívómű” szerelő műhely majd a készülék összeszerelő műhely, ahol az ugyancsak Bugyin gyártott telefontartozékokat, mint pl. mikrofonokat és a bakelitházas hallgatókat is beszerelték a telefonokba. Ezt követően kiépült a tekercselő műhely a „C” épület földszintjén majd 1963-ban elkészült a 2.400 m²-es vasvázás gyártócsarnok, („G” épület) amelyben további alkatrészek gyártását végezték. Kiegészítő beruházásként megvalósult az akkori követelmények szerinti fémhulladék-tároló („F” épület).

1965-ben megkezdődött a hőre lágyuló műanyagból fröccsöntéssel előállított színes telefonok gyártása, amelynek az „E” épület adott helyet a szerszámjavító és szerszámkészítő műhellyel együtt. Hőre lágyuló műanyagból készült termékeket az OBO Bettermann Hungary Kft. is gyárt, amely komoly gépparkot, szaktudást és szerszámkészítői felkészültséget is igényel.

Érdekességek a nagyvilágból

Kompakt szélérőmű otthonra

Aki eddig idegenkedett a megújuló energiák ház körüli felhasználásától, mert nem akart diófája helyett egy nagy szélkerék árnyékában hűsölni, vagy drágának találta a napelemt, az most már tényleg elgondolkodhat, milyen új ellenérvet talál ki. Az új eszköz ugyanis praktikus, kis helyigényű, egyszerűen kezelhető és még jól is mutat.

A Wind Cube-nak keresztelt eszköz végtelenül egyszerű: az ember megveszi, hazaviszi, saját maga felszereli, rákötí egy akkumulátorra, bekapcsolja, és már termeli is az elektromos áramot a háztartás számára.

És hogy is működik? Végtelenül egyszerűen: a megvett elemet a boldog ház és Wind Cube tulajdonos és áram-termelő kolléga 3 csavar segítségével a ház falára rögzíti, hozzákötí egy akkumulátorhoz vagy újabb Wind Cube elemekhez, bekapcsolja, és már kész is van.

A ventilátor az időjárástól (szélereősségtől) függően aktiválható vagy deaktiválható. Ez talán az eddigi legegyszerűbb szerkezet, amivel odahaza áramot termelhetünk magunknak.

10000 m² erdő települ Milánó belvárosába – függőlegesen

A legtöbb nagyvárosnak komoly fejtörést okoz, hogyan növelje zöldfelületeinek nagyságát. Milánóban egy új terv szerint felfelé törnek, a szó szoros értelmében. Vertikális erdőket álmod-

tak meg az észak-olasz városba.

A belvárosba tervezett két vertikális erdő egyébként egy 110 és egy 76 méter magas lakótornyot takar, és összességében 10.000 m² erdőnek felel majd meg. A különböző fajtájú fák az épület homlokzatán kapnak helyet, attól függően elosztva, hogy melyik oldal mennyi fényt kap.

A lakótornyok a tervezők szerint jobb életminőséget nyújtanak majd – nem csak a város lakóinak – de a benne élőknek is, hiszen a fák megkötik a CO₂-t, felfogják a port, védelmet nyújtanak majd a szélről, de ugyanígy a hőségtől is. A fák öntözését újrafelhasznált csapadékvízzel oldják meg, amelyet a ház „állít elő”.

A kiadvány újrahasznosított papírból készült.

Layoutterv, nyomdai kivitelezés: gallaidesign.hu

Fotó: OBO Bettermann • Szerkesztő: Green-Door Consulting Kft.

Kiadó: OBO Bettermann Hungary Kft. • e-mail: info@obo.hu

2011. március